

STĽPČEK

Bolí nádherné. Hrdé hlavy, múdre oči, hrivy, štíhle nohy. Bolí úspešné. Svet ich hýčkal a pýšil sa nimi. Žili si ako v bavinke, obklopené každodennou starostlivosťou a láskou. Bývanie, strava, samá delikatesa. Ich gény sa cenili nad zlato a s láskou i veľkým kusom majstrovstva prenášali z pokolenia na pokolenie. Rodokmene na pohľadanie, starostlivo zachované vo vzácných listinách a knihách. O kariérach nehovoriac. Svedčia o tom vitríny plné medailí a ocenení, fotografie na titulkách časopisov. Skrátka, šampióni. Detvan bol jedným z nich. Nádherný plnokrvník zo žrebčiny v moravskom meste Napajedla. Mal bohatý život. Zažil slávnú kariéru, v ktorej nechýbali víťazstvá na mnohých medzinárodných dostihových kolbištiach Európy. Veľkých cien – neúrekom. Keď ustal, prepustil miesto mladším, rozhodlo sa o jeho zaradení do chovu. „Deti“ neostali nič dlžné otcovej sláve a svoje prednosti dokazovali na dostihovej dráhe. Dcéra Hviezda a v priebehu ďalších 17 rokov skvelé kone Silver, Crapom či Siesta.

No a keď prišiel jeho čas, odišiel Detvan z tohto sveta. Svoj večný sen sníva spolu s ďalšími slávnymi druhmi na malom „konskom“ cintoríne v anglickom parku napajedelského zámku. Neďaleko od stajní, ktorých okná sú akoby oblečené do výšiviek bohatého valašského kroja. Od tých, kde sa rodia a vyrastajú ďalší nositelia slávnej tradície. Ktovie, ako je to vo svete koní. Či žriebä, idúc okolo netypických pomníčkov na tréningu a či na pašu, skloní hlavu na znak úcty voči svojim predkom. Ktovie, možno v tomto jesennom dušičkovom čase aj áno. A keď nie? Tak človek spriaznený s prírodou určite!

K. POTOKOVÁ

ČÍTALI SME

Slovenská diplomatka **Mária Kadlečíková** sa stala predstaviteľkou Regionálneho úradu OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) pre Európu a Strednú Áziu. Predpoklady na túto funkciu si vytvorila vďaka postu zástupkyne SR pri FAO a pôsobením vo funkcii predstaviteľky Subregionálneho úradu pre krajinu strednej a východnej Európy v Budapešti. Na nový post nastupuje v čase, keď FAO prechádza významnými zmenami. Jednou z nich je aj oficiálny presun Európskeho regionálneho úradu z ústredia FAO v Ríme do Budapešti, ktorý je súčasťou plánovanej reorganizácie a decentralizácie tejto významnej organizácie OSN. Kadlečíková bude musieť zabezpečiť plynulé pokračovanie činnosti úradu a rozbehnúť nové aktivity s dôrazom na výraznejšie zapojenie krajín Strednej Ázie do činnosti FAO.

SITA

Newspaper of the Slovak University of Agriculture in Nitra

Volume 52, Number 3, October 26, 2007

INSIDE

- World Food Day 2007 page 1
- 24th International Festival 2007 AGROFILM 1, 2
- Small Fruit Cultivation 2
- Folklore Ensemble Zobor in Bulgaria 3
- On AIESEC Conference 3
- University Sport 4

Jeseň v palárikovskom zámckom parku...

Snímka: RICHARD KUBIŠTA

Skončil sa 24. ročník festivalu Agrofilm

Vo víre začínajúceho akademického roka a Autosalónu, konaného súbežne na výstavisku Agrokomplex, nestačil AGROFILM preniknúť ani do pozornosti odborníkov, ktorých sa ukážky festivalovej problematiky priamo dotýkajú. Okrem niekoľkých pedagógov - porotcov v národnej porote a funkcionárov škôl, ktorí prišli na oficiálne ceremoniály, študenti našich univerzít ani nezaregistrovali, že takéto podujatie v Nitre prebehlo. Škoda...

Hostiteľskou organizáciou tohto ojedinelého filmového festivalu je Slovenské centrum poľnohospodárskeho výskumu (SCPV) v Nitre - Lužiankach. Prihlásené snímky dokumentujú problematiku vidieka, lesného a vodného hospodárstva, potravinárstva, rastlinnej a živočíšnej výroby, ekológie, ale tiež aktuálne otázky životného prostredia. Populárnym spôsobom ukazujú niektoré výsledky výskumu, často sú spracované didaktickými metódami tak, aby boli použiteľné aj pre pedagogické procesy. Niektoré snímky nastoľujú aj morálne zrkadlo a otázky vízie tretieho tisícročia.

Na tohtoročnom, už 24. Agrofíme, boli prezentované ukážky dokumentárnej produkcie z 27 krajín sveta. Okrem Francúzska, zastúpeného najpočetnejšie a najkvalitnejšie, boli tu filmy z európskych krajín, ale aj zo vzdialených končín sveta, Mozambiku, Brazílie, Filipín alebo Nového Zélandu. Len vďaka tomuto festivalu sa dostávajú informácie o aktuálnych celosvetových problémoch aj na Slovensko. Vynikali snímky mapujúce vzácnu a ojedinelú biotopy z trópov a subtrópov, ale aj európskej prírody, ukazujúce život lesnej zveri, vtáčích rezervácií, život pod vodou v čistých horských potokoch. Učebnicovým spôsobom boli sfilmované problémy vzniku povodní vo Francúzsku, ochrana pri konzervovaní potravín, aj mnohé upozornenia z oblasti virológie a životného

prostredia. Jedinečná bola snímka V pralesoch Karpát. Autori sa dotýkali aj takých problémov, ako je vtáčia chrípka, alebo ochrana bezpečnej obilniny teľ z Etiópie. Priblížili liečivé

rastliny z Južnej Afriky, ale aj rastlinku Sutherlandia, ktorá dáva nádej pacientom infikovaným vírusom HIV. Na plátne sa objavila aj snímka režiséra Viktora Mlyneka Národná prírodná rezervácia Zoborská lesostep, ktorá patrí k najhodnotnejším častiam Tribečského pohoria.

Okrem súťažných filmov sa premietali aj snímky informatívneho charakteru, ktoré boli skôr ukážkovou odvahou a ľudského dôvtipu. Vynikol film Pavla Barabáša Tepuy, strhujúci príbeh z pralesa vo Venezuele.

Odborná náplň festivalu máva každým aj kultúrny náboj v podobe prezentácie umenia známych slovenských umelcov. Vo výstavnom priestore SCPV sa tento rok predstavil sochár Tibor Bártfay, nitriansky rodák.

Nedá mi, aby som na záver necitovala slová štátneho tajomníka MP SR Vladimíra Palšu, ktoré odzneli pri otvorení festivalu: „Agrofilm je podujatie výsostne nebulvárne, čo má za následok, že mu médiá nebudú venovať pozornosť. Pokiaľ sa nás problémy, ako je hlad, nedostatok pitnej vody alebo povodne nebudú bezprostredne dotýkať, nebudú nás zaujímať.“

Ing. **DANIELA KRAJČOVIČOVÁ, PhD.**, členka národnej poroty Agrofilmu (Viac o Agrofíme na 2. strane)

Zabezpečiť pravidelný prístup k potravinám

Medzinárodná verejnosť si každoročne 16. októbra pripomína Svetový deň potravín. Témou tohtoročného bolo právo na potraviny. „Snaha zabezpečiť, aby každé dieťa, muž a žena mali prístup k adekvátnym potravinám pravidelne a stále nie je iba morálnym imperatívom a investíciou s vysokou ekonomickou návratnosťou, ale tak tiež má význam aj pre dodržiavania ľudských práv,“ odkázal všetkým národom J. Diouf, generálny riaditeľ FAO.

Na podujatí, ktoré zorganizovalo MP SR, Výbor pre spoluprácu SR s FAO a Agroinštitút Nitra, sa stretli zástupcovia vládnych a mimovládnych organizácií, výskumných ústavov a vedeckých inštitúcií. Odborný program fóra sa niesol v znamení kvality a bezpečnosti potravín, genetických zdrojov a práva na potraviny, ako aj zdôraznenia úlohy vzdelávania, nástroja zvyšovania kvality života na vidieku.

Podujatie vyvrcholilo slávnostným vyhodnotením 3. ročníka Dní ekologickeho poľnohospodárstva na Slovensku a odovzdaním ocenenia Biopotravina roka 2007, ako aj vyhodnotením súťažných prác žiakov stredných škôl cukrárskych a pekárskeho odborov na tému Kvalitný pekársky a cukrársky výrobok.

-rch-

V SKRATKE

Pamätná medaila za spoluprácu

Foto: archív

Prof. **M. Mazurkiewicz**, rektor Univerzity vo Vroclave, udelil pamätnú medailu za spoluprácu a aktivity v oblasti pedagogiky a výskumu prof. **JOZEFOM BULOVI**, dekanovi FBP a prof. **ALOJZOM KÚBEKOV** (na snímke), vedúcemu Katedry genetiky a plemenárskej biológie FAPZ. Vyznamenanie je poďakovaním za dlhoročné dobré vzájomné kontakty pracovníkov oboch vzdelávacích inštitúcií. Je predpoklad, že v týchto intenciách budú pokračovať aj ďalšie generácie pedagógov a vedeckých pracovníkov oboch univerzít.

Srdečne blahozeláme!

-r-

Na výstave aj kvetinové kreácie

Botanická záhrada SPU zorganizovala začiatkom októbra štvrtý ročník výstavy Farby a plody jesene. Expozícia obsahovala vzorky ovocia a zeleniny vypestované v priestoroch demonštračnej záhrady BZ, menej známe druhy ovocia, ale aj kvetov, ktoré boli súčasťou výstavy vo forme rôznych aranžmánov. Typickú jesennú atmosféru dotvorili dekorácie z gaštanov a zeleninové kreácie. Návštevníci mohli vidieť 35 odrôd jablák, z nich podstatnú časť tvorili zimné odrody, viac ako 20 odrôd hrušiek z Hlavnej odrodovej skúšobne ÚKSUP-u vo Veľkých Ripňanoch i kolekciu stolových odrôd hrozna od Ing. Jozefa Teplana z Úľan nad Žitavou. Vystavené boli aj menej známe druhy ovocných drevín, ako je ebenovník rajčiakový, kiwi, figovník, granátovník, ázijská hruška - odroda Nitaka, citrónovník či asimína trojlaločná. Výstava mala aj vzdelávací cieľ, časť expozície tvorili ukážky napadnutia plodov či listov škodcami a chorobami. Návštevníci si mohli prezrieť skleníky, vivárium, vzorkovnícu ovocia a zeleniny a zakúpiť rastlinné výpестky.

-rch-

Foto: rch

Konferencia mladých na Mechanizačnej fakulte

Foto: J. GADUŠ

Mechanizačná fakulta zorganizovala v dňoch 10. – 11. októbra IX. medzinárodnú vedeckú konferenciu mladých 2007. Bola určená vedeckým pracovníkom a doktorandom z univerzít, vedeckých pracovísk, vývojových ústavov a výrobných podnikov zameraných na oblasť strojov a výrobných zariadení poľnohospodárskej a lesníckej výroby. Účastníci konferencie zo SR a ČR vystúpili s referátmi súvisiacimi s problematikou techniky a mechanizácie, lesníctva, stavebníctva, energetiky, dopravných systémov, techniky výrobných procesov, vlastností a spracovania poľnohospodárskych materiálov a produktov, ako aj tekutinných mechanizmov, automatizácie a robotizácie, kvality a spoľahlivosti strojov a zariadení. Program podujatia poskytol priestor pre vzájomnú výmenu informácií a skúseností z uvedeného odboru.

-rch-

Spolupráca s mestom Nitra

Do rôznorodého rámca **Nitrianskych kariérnych dní** prispela ponukou akreditovaných študijných programov a rôznych foriem celoživotného vzdelávania v akademickom roku 2008/2009 aj naša univerzita. Na podujatí, ktoré sa konalo 18. októbra v ŠD UKF, sa záujemcom prezentovala prostredníctvom propagačných materiálov, ako aj priamej konzultačnej činnosti. Na otázky kvalifikovane odpovedala K. Olajošová z kancelárie vzťahu s verejnosťou, M. Granátová z kancelárie pedagogickej činnosti (obe na snímke) a D. Moravčíková, vedúca Centra celoživotného vzdelávania FEM.

-r-

Foto: dm

November

Smutný a melancholický, možno aj preto, že jeho začiatok je spomienkou na tých, ktorí sa už nikdy medzi nás nevrátia. Babie leto odlieta s poslednou inoväťou a v našich myšlienkach sa spríada mozaika toho, čo sa už tiež nezaplní.

Triedime svoje predsavzatia a v bilancii sa objavuje to, čo sme stihli, mohli a nedokončili. Často sa v takýchto chvíľach ocitáme na prahu večnej hľadanej, ale nenájdennej odpovede – aké by to bolo všetko okolo nás a vo svete jednoduché, keby.... Niet však žiadneho keby a nám prichodí žiť s povinnosťami všedného dňa, ktoré sú vymedzené pre každého, zodpovedajú úrovni jeho myslenia, poznania a postavenia.

Keď prekončíme pomyselný múr a za jeho bránou k moru plamienkov sviečok prikladáme tú kvapku svojej, rozmyšľame akosi ináč. Atomizované substancie

ľudí, ktorým sme prišli drobným svetielkom pripomenúť, že boli súčasťou nášho sveta, mali sme ich radi a myslíme na nich, akoby sa v podobe obrovských, neviditeľných, ale mysliacich molekúl ocitali vedľa nás, oslovovali nás a chceli nám niečo povedať. To zvláštne napätie usmerňuje chod našich myšlienok a plameň kmitajúcej sviečky akoby v doslovnom preklade tlmočil nemý, ale o to veľavravnejší odkaz: „Urobte všetko, čo môžete pre vzájomné dobro, porozumenie a pochopenie vo svete, v ktorom žijete“. V tomto čase si spomínam aj na slová svojho dávneho učiteľa, na pravdivosť a múdrosť jeho slov: „Vieš, chlapče, tájomstvo života a smrti zostane pre nás nepoznané, len tí za tým múrom všetko vedia a vidia, no konat nemôžu - a tam je aj naše miesto. Preto dobehnúť a napraviť to, čo sme zmeškali a v živote pokazili, sa nám už nepodarí.“ J. K.

Globálne aspekty udržateľnosti

Certifikát o úspešnom absolvovaní intenzívneho kurzu o udržateľnosti v poľnohospodárstve si prevzalo 41 účastníkov z radov denných študentov, Erasmus – študentov a doktorandov našich fakúlt (FAPZ, FEM, FZKI, FEŠRR). Kurz, ktorý sa v ŠD A. Bernoláka konal v druhom októbrovom týždni, viedol prof. **RAANAN KATZIR**, riaditeľ Konzultačnej spoločnosti pre udržateľné poľnohospodárstvo z izraelského Tel Avivu. Účastníkov zaujal prednáškami o globálnych aspektoch trvalej udržateľnosti, potravinovej bezpečnosti, biotechnológiách, regionálnom výskume a vývoji, základoch organického poľnohospodárstva, o závlahách a manažmente vodných zdrojov vo svete. Obohatil ich prípadovými štúdiami, ktoré náorne ilustrovali danú problematiku. Účastníci kurzu v anglickom jazyku získali tak prehľad o aktuálnych témach svetového významu.

Prof. Katzir, pôvodne odborník na ochranu rastlín, nebol v Nitre po prvýkrát. Vyše desaťročia už zasadá v medzinárodnej porote Agrofilmu, na ktorom sa prezentujú aj odborné snímky z Izraela, krajiny s vyspelým poľnohospodárstvom. V tomto roku si film Aldeia Nova (Nová dedina) odniesol Cenu ministra pôdohospodárstva SR.

KP

Prof. Katzir prezentuje pohľady na udržateľnosť globálne.

Snímka: za

Laureáti 24. Agrofilmu

Vefká cena festivalu MAGNA MATER – cena Vlady SR

Sivá hmota: tsunami (Belgicko)

Kategória A – vedecké a populárno-vedecké filmy

Vtáčia chrípka – Križenie druhov (Francúzsko)

Kategória B – odborné a inštruktážne filmy

Výroba bioplynu (Poľsko)

Kategória C – dokumentárne a publicistické filmy

V pralesoch Karpát (Slovensko)

Kategória D – informačné a prestížne filmy

Návrat prírody (Česká republika)

Cena medzinárodnej poroty

Na začiatku bolo bahno (Francúzsko)

Cena ministra pôdohospodárstva SR

Aldeia Nova – Nová dedina (Izrael)

OSIRIS – Cena FAO – OSN

Udržiavanie zdrojov spolupráce: Biotechnologická sieť juhovýchodnej Ázie pre pestovanie papáje (Filipíny)

Cena prezidenta AGROFILMu 2006

Karpatské prebúdzanie (Slovensko)

Cena Slovenskej akadémie pôdohospodárskych vied

Prebudenie (Mozambik)

Cena primátora mesta Nitra

Chráňme naše životné prostredie (Španielsko)

DO POZORNOSTI

Ocenené snímky 24. Agrofilmu sa v rámci aktivít Slovenskej poľnohospodárskej vedecko-technickej spoločnosti (SPVTS) budú na našej univerzite premietť od 5. do 23. novembra 2007. Odborný garant: doc. Ing. Anton Podolák, tel.: 0905 744481

Cena rektora SPU

Odniesla si ju nemecká snímka **Odrodová ochrana obilniny tef**.

O akú plodinu ide? O miličku habešskú (Eragrostis abyssinica, syn. Poa tef), jednoročnú trávu z čeľade Poaceae, veľmi starú etiópsku obilninu. Archeologické nálezy siahajú až do dôb staroveku. Zatiaľ čo v iných krajinách sveta je už temer neznáma, v Etiópii sa bez prerušenia pestuje až dodnes a patrí medzi najdôležitejšie tamojšie potravinové zdroje. Jej semeno je také drobné (priemer nižšie 1 mm, hmotnosť tisícich zŕn 0,3 až 0,4 g), že osivo určené na celé pole sa vojde do jednej dlane. Táto vlastnosť je veľmi vhodná pre polokočový spôsob života obyvateľov. V Etiópii je múka z tejto obilniny základom národného jedla injera. Okrem toho sa pridáva aj do zmesí chlebovej múky. Má príjemnú orieškovú príchuť, vysoký obsah železa a vápnika. Neobsahuje lepok a je tak vhodná ako diétna potravina pre chorých trpiacich celiakiou alebo inými črevnými chorobami. V posledných rokoch sa robia úspešné pokusy s pestovaním tejto plodiny v Holandsku, záujem má aj Nemecko.

KP

Poznatky a skúsenosti z Bulharska

Začiatkom septembra sa zástupcovia Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva a Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov zúčastnili na 5. medzinárodnej vedeckej konferencii o rozmnožovaní okrasných rastlín, ktorá sa konala v bulharskej Sofii.

Bola venovaná aktuálnym a perspektívnym možnostiam a trendom rozmnožovania kvetín, okrasných stromov a krov, úžitkových a ovocných drevín. Kolektív našich autorov v zložení K. Hrubíková, M. Bežo, J. Žiarovská, A. Candráková, P. Hrubík, A. Gajdošová prispel do odbornej diskusie posterom Analýzy genómov rastlín PCR-ISSR markérmí, pričom rozšírená verzia príspevku popultuje do renomovaného a vo svetových databázach registrovaného časopisu. Vedecké podujatie, na ktorom sa zúčastnilo 232 účastníkov z 35 štátov, bolo vskutku svetové. Jeho súčasťou bola celodenná odborná exkurzia do významných lokalít Bulharska: do múzea v prírode, pamätníka ľudovej architektúry Koprivšica, vinohradníckej oblasti Brestovica, do škôlarskej firmy okrasných rastlín Bulland Trade, fungujúcej na základe holandskej technológie výroby Bratanica v oblasti Pzardžik.

V rámci diskusie a osobných rozhovorov vznikli námety na možnosti spolupráce SPU s Lesníckou univerzitou v Sofii, Botanickým ústavom Bulharskej akadémie vied, Univerzitou poľnohospodárskych vied a veterinárnej medicíny v Bate (Rumunsko). Naša univerzita bola vyzvaná na spoluprácu s Ústavom tech-

nologického vzdelávania Thessaloniki v rámci programu Socrates, zameraného na výmenné vzdelávacie aktivity v oblasti poľnohospodárskych plodín, okrasných rastlín, medicínskych, farmaceutic-

Exkurzia v škôlarskej firme okrasných rastlín Bulland Trade.

Snímka: K. Hrubíková

Floristický výskum priniesol ovocie

Napriek stálemu záujmu botanikov o Zoborské vrchy a pomerne veľkému množstvu prác o ich floristických pomeroch, nebola flóra Zobora doposiaľ súborne a ucelene spracovaná. Aj to bol jeden z dôvodov, prečo uzrela svetlo sveta nová publikácia o divorastúcich rastlinách pod názvom Lišajníky, machorasty a cievnaté rastliny ZOBORSKÝCH VRCHOV.

Vydal ju autorský kolektív pod vedením doc. **Vladimíra Řehořka** z Ústavu botaniky a zoológie Prírodovedeckej fakulty MU v Brne. „Najväčší kus práce na knihe odvieďla botanická RNDr. Zdenka Svobodová, CSc., ktorá už dnes nie je medzi nami. Na výskume sme pracovali okolo 25 rokov. Sumarizovanie údajov sa oneskorilo, lebo sme neustále nachádzali ďalšie literárne pramene. Bolo to však užitočné, pretože sme získané údaje mohli podrobnejšie spracovať a prehodnotiť v zmysle nových poznatkov v taxonómii,“ povedal doc.

Nitra, 2007

Řehořek na „krste“ knihy, ktorý sa konal 17. júla. Na publikácii spolupracovala aj RNDr. Anna Lackovičová a RNDr. Anna Kubinská z Botanického ústavu SAV v Bratislave, o technickú stránku sa staral Ing. Libor Ulrych zo Správy Chránenej krajiny oblasti Ponitrie v Nitre.

V knihe autori uvádzajú abecedne usporiadané taxóny, údaje o lokalitách výskytu druhov, ako aj herbárové doklady.

Počas výskumu odborníci zozbierali aj herbárové položky, ktoré sú uložené v herbári Katedry botaniky SPU, menšie množstvo je uložené v herbári Ponitrianskeho múzea v Nitre.

Slávnostné uvedenie knihy na cestu k čitateľovi sa uskutočnilo na Katedre botaniky SPU, „krstným otcom“ bol doc. Ing. Ján Brindza, CSc., vedúci Inštitútu ochrany biodiverzity a biologickej bezpečnosti SPU.

RENÁTA CHOSRAVIOVÁ

Zemolez v prevencii rakoviny

Katedra ovocinárstva, vinohradníctva a vinárstva založila začiatkom 90-tych rokov poľný pokus s jedlými druhmi zemolezu. Tento netradičný druh drobného ovocia pochádza z juhovýchodnej Ázie a u nás je známy skôr ako dekoratívny ker s voňavými žltými kvetmi a nejedlými tmavomodrými bobuľami horkej chuti. Niektoré druhy, napr. zemolez kamčatský a zemolez jedlý, sa však vyznačujú vynikajúcimi chuťovými vlastnosťami a vysokou nutričnou hodnotou. Na Slovensku sa ich pestovaniu venuje spoločnosť Herbaton Klčov a VÚOOD, a.s., Bojnice, ktorého zásluhou boli na trh uvedené dve nové odrody jedlých zemolezov Amur a Altaj. Od tejto spoločnosti získala spomínaná katedra niekoľko klonov, ktoré v súčasnosti testuje. „Na pokusnom poli máme okolo 130 kríkov, v blízkej budúcnosti plánujeme za-

ložiť aj vzorovú plantáž, približne na pol hektári. Našou snahou je vytvoriť malú kolekciu najlepších klonov a ponúknuť ich ÚKSUP-u na zaregistrovanie ako naše slovenské odrody,“ informuje prof. Ján Matuškovič, vedúci projektu. Cennosť plodov, najmä zemolezu jedlého (Lonicera edulis) a zemolezu kamčatského (Lonicera kamtschatica), je vo vysokom obsahu vitamínu C, minerálnych a polyfenolických látok. Z minerálnych látok sú zastúpené hlavne K, Na, Mg, K, P, Fe, Cu a I. Z polyfenolických látok sú to antokyaníny, katechíny, rutín a kvercetín, ich obsah môže dosiahnuť hodnotu až 2800 mg/100 g. Obsahom spomínaných biologicky aktívnych látok zemolez predstihuje aróniu čiernopodú, bazu čiernu a ríbezľu čiernu. Zrelé plody sú vhodné na priamu konzumáciu, alebo sa spracúvajú na džem, kom-

pót, šťavu, mrazené drene, zákvas a tonizujúce nápoje. V ľudovom liečiteľstve sa plody využívajú pri liečení chudokrvnosti, znižovaní krvného tlaku, pri liečbe srdcovo-cievnych chorôb, malárie, využíva sa ako močopudný prostriedok, pri poruchách trávenia, ochoreniach pečene a podobne. „Okrem iného majú priaznivý účinok na zrak, upevňujú imunitný systém a sú efektívne i v prevencii rakoviny. Extrakt z kvetov sa používa pri zápaloch močového mechúra. Odvar z listov sa vyznačuje antiseptickými účinkami a využíva sa pri liečení angíny, chorôb očí a hrdla,“ zdôrazňuje význam zemolezu prof. Matuškovič. Vysoký obsah antokyanínov predurčuje ďalšie využitie jedlých zemolezov ako potravinárskeho farbiva. „Plody majú silnú farbiacu schopnosť, ktorú si zachovávajú aj vo výrobkoch. Predmetom nášho skúmania je preto aj široké spektrum farebnosti, ktoré zemolez v sebe skrýva. Časť rastlín by sa tak pestovala na priamy konzum a časť by bola určená na priemyselné spracovanie.“

Zemolezy sa vyznačujú vysokou mrazuvzdornosťou, kry vydržia teplotu až do – 50°C a kvety do – 5 až – 7 °C. Rovnako dobre však znášajú sucho a možno ich pestovať na všetkých druhoch pôd. Rastlina začína rodiť v treťom až štvrtom roku po výsadbe. Mimochodom, minuloročná úroda zemolezu na SPU bola okolo sto kilogramov, tento rok bola o niečo nižšia, čo podľa odborníkov spôsobila netypická, mimoriadne teplá zima. Napriek tomu, že rastline sa výborne darí aj v našich klimatických podmienkach a je nenáročná na pestovanie, na Slovensku zatiaľ nemáme plantáže, na ktorých by sa pestovala.

RENÁTA CHOSRAVIOVÁ

Vysoký obsah rutínu a kvercetínu predurčujú zemolez na spracovanie vo farmaceutickom priemysle.

Foto: rch

V ZRKADLE... jedna z nás

Prof. RNDr. ZDENKA GÁLOVÁ, CSc.,

prodekanka Fakulty
biotechnológie a po-
travinárstva

Miesto narodenia:
Nitra

Vek: primeraný

Čím ste chceli byť ako dieťa?

Asi ako každé dieťa - najskôr učiteľkou, neskôr lekárkou.

Čo ste študovali a prečo ste si vybrali práve túto oblasť?

Promovala som na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave, študijný odbor biológia - chémia. Profesionálne som sa profilovala v oblasti biochémie a molekulárnej biológie, ktorá v súčasnom období zasahuje najdôležitejšie oblasti ľudskej činnosti. Takže som si vybrala oblasť s veľkou perspektívou.

Kofko hodín má váš pracovný deň?

Podľa potreby, ale určite je to viac ako bežne stanovený pracovný čas.

Ako by ste charakterizovali dnešnú mládež?

Odvážna, sebavedomá, rozhradená, možno by mohla mať trochu viac skromnosti a úcty k starším.

Ako vnímate slová byť pedagógom je poslanie?

Niet čo dodať, súhlasím, v človeku to musí byť geneticky zakódované.

Aké vlastnosti na kolegoch vám imponujú a aké sa vám nepáčia?

Možno atribúty, ktoré vyznámam, sú už z dnešného pohľadu archaické - čestnosť, zodpovednosť, úcta, tolerancia. Odsudzujem dvojtvárnosť a podraz.

S kým by ste sa radi stretli a porozprávali?

Možno s potomkami mojich prarodičov, ktorí sa vysťahovali ešte pred vojnou za prácou do Argentíny a s ktorými neudržiavame kontakt.

Čo vás naposledy zaujalo v oblasti spoločenského života?

Vyvolaovanie zbytočného napätia na politickej scéne.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?

Platný zákon o vysokých školách, ktorý narobil v akademickej obci viac chaosu ako poriadku. No a, samozrejme, financovanie školstva a zdravotníctva.

Čo radi čítate?

Oddychovú beletriu, pri ktorej dobre zrelajú.

Prezradte niečo o svojej rodine?

Áno, všetkých členov našej rodiny si vážim a mám ich rada.

Máte zlozyk, ktorého sa neviete zbaviť?

Mám, ale neprezradím.

Aké máte koničky?

Knihy, prírodu, turistiku.

Aká je dovolenka vašich snov?

Cesta okolo sveta, práve preto je to len sen.

Humor je korením života – máte nejaký obľúbený vtíp alebo veselý zážitok zo školy?

Rada si zapisujem „slávne“ výroky študentov a tie potom interpretujem zvyčajne na poslednej prednáške v piatom ročníku. Z oblasti biochémie a molekulárnej biológie ich mám celkom peknú zbierku.

-rch-

ŠTUDENTI, POZOR!

ISIC karta v SAD

Od 5. októbra sa po priložení vašej ISIC karty k terminálu pod aulou objavil režim pre SAD Nitra. To znamená, že ISIC karta sa stala plnohodnotnou alternatívou k číповým kartám SAD.

Ako na to?

1. Na termináli pre ISIC karty si po jej priložení aktivujete režim použitia v dopravných prostriedkoch SAD Nitra.
2. Skontrolujte si, či ISIC karta bola na tento režim naformátovaná, pričom musí zaznieť zvukové znamenie.
3. Navštívte ktorékoľvek predpredané miesto SAD Nitra a kartu si dobite na vami požadovanú výšku kreditu, alebo si zvolte alternatívu predplatného časového lístka (mesačný, štvrtročný, ročný).
4. Na ISIC kartu môžete cestovať na všetkých linkách prevádzkovaných spoločnosťou SAD Nitra (Nitra, Zlaté Moravce, Topoľčany a Vrábľa), v mestskej, ako aj v medzimestskej doprave.

Informácie: www.sadnr.sk

Tlieskali nám aj v Bulharsku

FS Zobor sa koncom augusta zúčastnil na 35. ročníku medzinárodného folklórneho festivalu v bulharskom čiernomorskom prístavnom meste Burgas.

Prvý deň sme boli účastníkmi veľkolepého otváracieho ceremoniálu a spolu s ostatnými zúčastnenými kolektívmi z Arménska, Bulharska, Egypta, Grécka, Gruzínska, Holandska, Maďarska, Poľska, Rumunska, Srbska, Talianska, Turecka a Ukrajiny sme v sprievode prešli mestom. Domácim obyvateľom i zahraničným turistom sme ukázali slovenskú kultúru, čím sme reprezentovali nielen seba, ale aj mesto Nitra a svoju alma mater. Pochod mestom končil na pobreží mora a zoboristi si neodpustili ani večerné kúpanie v mori. Program festivalu bol dôkladne naplánovaný. Každý kolektív mal jedno vystúpenie denne a zvyšok času mohol venovať prehliadke mesta, napr. návšteve etnografického múzea, škole bulharského tanca a podobne. Každý mal aj osobné voľno, ktoré využil podľa svojich predstáv a záujmov. Výborná organizácia festivalu zanechala v členoch nášho súboru dobré dojmy. Zoboristi ukázali, že hoci je folklór pre nich len záľubou, vystúpenia a návštevy berú podoivo. Ocenili to najmä režiséri a organizátori, ktorí počas celého podujatia nemali s nami žiaden problém. Dôka-

zom týchto slov bolo najmä ocenenie nášho profesionálneho prístupu riaditeľom podujatia a jeho osobné pozvanie na budúcoročný festival. Bodkou za účinkovaním nášho súboru v Burgase bol záverečný galaprogram v úplne zaplnenom amfiteátri na pobreží mora,

Naše zoboristky sú krásne aj bez krojov...

Foto: autor

IRŠ-ko nezaháľalo

Pod záštitou Klubu kultúrnej a záujmovej činnosti fungujú na našej univerzite rôzne záujmové krúžky, v ktorých môžu všetci aktívni študenti realizovať svoje nápady. Jedným z nich je aj Internátne rozhlasové štúdio Mladost, ktoré vysiela z piateho poschodia študentského domova Mladost.

Záujmové združenia a krúžky sa stretávajú s mnohými problémami. Či už sú to priestory, čas, malý záujem študentov či nedostatok financií na fungovanie. Práve s tým posledným sa potýkame asi najčastejšie.

Existujú však ľudia a organizácie, ochotné a schopné podať pomocnú ruku aj v tomto prípade. Medzi ne patrí aj Komunitná nadácia Bratislava v spolu-

práci s FS ČSOB, ktorá každoročne ponúka program podpory študentských médií.

Komunitná nadácia Bratislava
plníme prania darcov

Prestaňte sa nudiť a pridte medzi nás!

**Za kolektív IRŠ
MARTINA MACKOVÁ**

POZÝVAME

Klobásový festival

Katedra hodnotenia a spracovania živočíšnych produktov FBP vás pozýva 14. novembra 2007 do spoločenskej miestnosti študentského domova Mladost, kde sa bude konať tretí ročník FESTIVALU KRAJOVÝCH KLOBÁS.

Tak, ako v predchádzajúcich rokoch, i teraz budú vlastnoručne pripravené klobásy prihlásených družstiev súťažiť o priazeň chuťových buniek návštevníkov i odbornej poroty. Pripravený je krátky kultúrny program, slávnostné vyhlásenie výsledkov, degustácia súťažných klobás a – samozrejme – narázi sa aj nejaký ten súdok s pivom.

Zúčastní sa receptom na klobásu typickú pre kraj z ktorého pochádzajú, sa môžu prihlásiť na Katedre hodnotenia a spracovania živočíšnych produktov u docenta Ladislava Laginu alebo v ŠD Mladost vo vežiaku v izbe č. 7/3 A – Vlado (0908 828314), resp. v ležiaku v izbe č. 404 B – Lukáš (0904191985). Podmienkou je vlastný recept a chuť zabaviť sa. Mäso a prísady sú zabezpečené.

Skvelé chvíle s AIESEC-om

Po AIESEC-infomeetingoch, ktoré sa uskutočnili 2. a 3. októbra v kongresovej sále ŠD A. Bernoláka, sme sa všetci, ktorí sme prešli sitom prijímacích pohovorov, mohli začať nazývať newcomers (newies). Od 12. do 14. októbra sme sa zúčastnili na lokálnej konferencii v Kľačane. Aby sme sa oboznámili s činnosťou organizácie a spoznali sa navzájom.

Aj napriek obavám z neznámeho, ktoré pociťoval každý jeden z nováčikov, „zelených ucháčov“, všetko prebehlo hladko. Do Kľačana sme dorazili už ako starí známi. Čakal nás zaujímavý program. Počas cvičení, ktoré prebiehali ako semináre alebo diskusie, nikto nezostal bokom. Ani sme sa nenazdali a bol čas večere, na ktorú sme sa všetci vybrali už ako starí harcovníci. To bolo mi-

oriadne dôležité, keďže na LTC sa zúčastnila aj „konkurenčná“ žilinská pobočka AIESEC-u, ktorej „newieci“ sa tiež nechceli dať zahanbiť. Mali sme možnosť spoznať bývalých aiesecárov, ktorí už majú za sebou zahraničné odborné stáže. Podelili sa s nami o svoje zážitky, skúsenosti, postrehy, dali nám dobré mienené rady. Na následnej párty sme sa dokonca naučili aj špeciálne AIESEC-

tance. O tom, že bolo naozaj výborne, svedčili na druhý deň ráno aj kruhy pod očami väčšiny zúčastnených, ktorí, napriek spánkovému deficitu, plní energie pokračovali v programe konferencie. My, nitrianski newieci, sme sa tešili, ako Žilincanom ukážeme, čo znamená „Nitra Go! Nitra Go! Follow AIESEC Nitra! Go Go Go!“. K tomu však nedošlo, pretože sme boli všetci rozdelení do troch tímov. Museli sme si zvyknúť na novú situáciu a spolupracovať. To nikomu nerobilo problémy a postupne sme zisťovali, že program je stavaný tak, aby sme objavovali svoje silné stránky a schopnosti, o ktorých sme dosiaľ ani nechýrovali. Večer sa v rámci Local Village prezentovala Nitra aj Žilina. Neboli by sme správni študenti, keby sa najväčšej pozornosti netešila „žilinovica“ a nitrianske „medvedie mlieko“. O zábavu sa staral grécky aiesecár Orestis, ktorý je u nás na odbornej stáži. Právom si vyslúžil povest najväčšieho šoumena. Posledný deň sa niesol v znamení všeobecnej pohody a sumarizácie záverov konferencie. Iba tu sme si uvedomili, ako všetko rýchlo ubehlo a že už musíme domov, hoci sa nám nechce. Odchádzali sme s vedomím, že sme sa toho za tri dni kopu naučili, veľa spoznali. Nikto z nás neľutoval, že sa na tejto akcii zúčastnil.

Partnerom konferencie bol Let's Go Drink, ktorý nám zabezpečoval pitný režim a energiu na celý deň. Všetci sa už tešíme na ďalšie skvelé chvíle, o ktoré na podujatiach AIESEC-u naozaj nie je núdza!

MARTIN SKOLODA

S AIESECom veselo aj vážne!

Foto: autor

V nedeľu večer,

po návšteve Metra a posledných nákupoch, sa naše auto konečne dostavilo k internátu AB. Keď si uvedomím, čo som prežila cez prázdniny v našej záhradke, kde je robota neúrekom a stále... (keďže pracovný pobyt v UK mi tento rok nevyšiel a iného východiska nebolo)... sa mi zdá návrat do študentského života, bez rodičov a ďaleko od domu, ako celkom príjemná zmena.

Keď som sa bola vo štvrtok ubytovať a videla som všetky tých ľudí čakať až niekde na konci chodby na Novej Dobe, už vtedy som cítila, že študentský život začína.

Takže prichod... no a potom som si pozrela Superstar – naše vychádzajúce hviezdy. Počas reklamných blokov som si čoraz viac uviedomovala všetok ten hluč na chodbách. Ako keby na každom poschodí bola nejaká krúžkova, alebo skôr chodbovica, ale vedť tie bývajú až cez semester. To sa asi študenti tešia na zajtra, teda už vlastne na dnes, keď pri pohľade na hodinky vidím, že je už pár minút po polnoci.

Zajtra stretnem všetkých mojich spolužiakov a kolegov. To je asi to, na čo sa najviac teším, opäť budem počuť veľa nového. Už však snívam... Želám všetkým študentom, nech majú aspoň toľko energie na celý semester, ako mali dnes.

Čaká nás veľa nového...

LAURA

VYBRALI SME Z PROGRAMU

Študentské dni 2007

PIATOK 9. 11.

Imatrikulačný sprievod
alegorický sprievod prvkov a piatakov od Akademickej ulice cez pešiu zónu na Svätoplukovo námestie, študentská imatrikulácia, kultúrny program

Imatrikulačný ples SPU
výstavný areál Agrokomplex

PONDELOK 12. 11.

Výstava prác členov fotokrúžku
ŠD Mladost

Volejbalový turnaj SPU - UKF

športová hala SPU

Šachový turnaj

ŠD Mladost

UTOROK 13. 11.

Stolnotenísový turnaj

športová hala SPU

Aerobic maratón

športová hala SPU

Basketbalový zápas SPU – UKF

športová hala SPU

Exhibičný hokejový zápas

SPU – UKF

zimný štadión

STREDA 14. 11.

Festival krajových klobás

ŠD Mladost

Milkfest SPU

ŠD Mladost

Bierfest SPU, diskotéka

ŠD Mladost

Tenisový turnaj

športový areál ŠD Mladost

Futbalový turnaj

športová hala SPU

Plavecké preteky

plaváreň SPU

Večerný výstup na Zobor

ŠTVRTOK 15. 11.

Večerný beh Nitrou

UTOROK 20. 11.

Študentská kvapka – darovanie krvi
kongresové centrum ŠD A. Bernoláka

STREDA 21. 11.

MISS UNIVERSITATIS – finálový galavečer súťaže
aula UKF, after party v ŠD Mladost

(Aktuálne na www.polnohospodar.sk)

NEPREHLIADNITE

Pozvanie „do kina“

Vysokoškolské biblické hnutie vás pozýva v pondelok 29. októbra 2007 o 19.15 h na premietanie filmu Obchodník so smrťou (Lord of War). Stretne sa v kongresovej sále študentského domova A. Bernoláka. Vstup voľný!

Máš vzťah k prírode a poľovníctvu?

Poľovnícky krúžok BUTEO hľadá nových členov z radov študentov a doktorandov. E-mail: pkbuteo@post.sk. Bližšie informácie na nástienke v ŠD Mladost.

SPEKTRUM

RADI UVEREJŇUJEME

► Riaditeľka Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2007 **Darina Kárová** zaslala list rektorovi SPU **prof. Mikulášovi Látečkovi**. Vyjadrila v ňom poďakovanie pracovníkom SPU za spoluprácu, kreativitu a mimoriadnu angažovanosť pri zabezpečení rôznych aktivít súvisiacich s prípravou a realizáciou festivalu.

► Na zasadnutí Odboru pôdoznanectva a ochrany pôdy SAPV, ktoré sa konalo 9. októbra vo Výskumnom ústave pôdoznanectva a ochrany pôdy v Bratislave, boli odovzdané menovacie dekréty novozvoleným členom odboru, pracovníkom Katedry pôdológie a geológie FAPZ, **Ing. Jurajovi Chlpíkovi, PhD.** a **Ing. Vladimírovi Šimanskému, PhD.** Bola tým ocenená ich práca, ale i činnosť katedry pri zabezpečovaní výučby a výskumnej činnosti vo vednej oblasti pôdných vied. Menovaným, ale i ostatným pracovníkom odboru prajeme veľa zdravia a tvorivého elánu v ich ďalšej vedeckej i pedagogicko-výchovnej činnosti. **Katedra pôdológie a geológie FAPZ**

OZNAMUJEME

Dekan Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre oznamuje, že

● 7. novembra 2007 o 9.00 h v knižnici Katedry zeleninárstva bude **Ing. MIROSLAVA ANTALÍKOVÁ** obhajovať doktorandskú dizertačnú prácu na tému Agrobiologické zhodnotenie a proces adaptácie kolekcie výberov zemelezu kamčatského *Lorincea kamtschatica* (Sevast.) Pojark;

● 7. novembra 2007 o 11.00 h v knižnici Katedry zeleninárstva bude **Ing. IVAN JURÍK** obhajovať doktorandskú dizertačnú prácu na tému Pestovateľské technológie štiehlo vretena marhúľ v prvých rokoch po výsadbe;

● 21. novembra 2007 o 9.00 h v knižnici Katedry zeleninárstva bude **Ing. HELENA VARGOVÁ** obhajovať doktorandskú dizertačnú prácu na tému Agrobiologické hodnotenie ovocného druhu broskyňa obyčajná (*Persica vulgaris* Mill.) v intenzívnej výsadbe založenej z okulátov marhúľ v prvých rokoch po výsadbe.

VÝBEROVÉ KONANIE

Rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre vypisuje výberové konanie na obsadenie pracovnej pozície **výskumného pracovníka na Katedre strojov a výrobných systémov MF**.

Podmienky:

- VŠ vzdelanie v odbore vedeckej profilácie katedry,
- vedecko-pedagogický titul profesor v príslušnom odbore,
- vedeckovýskumná prax v odbore minimálne 10 rokov,
- morálna bezúhonnosť.

Prihlášky s profesijným životopisom, overenými dokladmi o vzdelaní, prehľadom doterajšej vedeckovýskumnej práce, zoznamom publikovaných prác a inými požadovanými dokumentmi posielajte **do 9. 11. 2007** na adresu Rektorát Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, Útvar personalistiky, EPaMU, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra.

Rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre v zmysle § 77 ods. 1 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov vypisuje výberové konanie na obsadenie miesta:

► **vysokoškolského učiteľa na Katedre hydinárstva a malých hospodárskych zvierat FAPZ pre výučbu predmetov: chov drobných zvierat, chov exotických zvierat, chov kožušinových zvierat.**

Podmienky:

- VŠ vzdelanie – zootechnický odbor,
- akademický titul PhD. alebo ekvivalent,
- aktívna znalosť jedného svetového jazyka – dokladovať potvrdením o skúške,
- znalosť práce s PC v rozsahu MS Office,
- pedagogická prax v odbore 5 rokov,
- dobrá pracovná morálka a morálna bezúhonnosť – dokladovať odpisom z registra trestov.

Uzávierka prihlášok je **9. 11. 2007**.

► **miesta vysokoškolského učiteľa – odborného asistenta na Katedre strojov a výrobných systémov pre výučbu predmetov: stroje pre rastlinnú výrobu, mechanizácia poľnohospodárskej výroby, technika v agrokomplexe, výrobné systémy 1, riadenie a obsluha obilných strojov.**

Podmienky:

- VŠ vzdelanie II. stupňa so zameraním na mechanizáciu poľnohospodárstva,
- akademický titul PhD. alebo ekvivalent,
- aktívna znalosť jedného svetového jazyka preukázaná potvrdením o štátnej skúške alebo pohovorom,
- znalosť práce s PC na úrovni MS Office – preukázať certifikátom, zamestnanci SPU preukázajú certifikátom vydaným na základe formalizovanej skúšky IKT,
- morálna bezúhonnosť a dobrá pracovná morálka.

Uzávierka prihlášok je **2. 11. 2007**.

Prihlášky s profesijným životopisom, overenými dokladmi o vzdelaní, prehľadom doterajšej vedeckovýskumnej práce, zoznamom publikovaných prác a inými požadovanými dokumentmi zasielajte na adresu: Rektorát Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, Útvar personalistiky, EPaMU, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra.

ODBORY INFORMUJÚ...

✓ Na základe návrhu a uznesenia prijatého na zasadnutí výboru UO sa vedenie odborov dohodlo s rektorom prof. M. Látečkom na rozpustení časti rezervy sociálneho fondu v

objeme 1 200 tis. Sk. Čiastka tisíc korún bude jednorazovo poukázaná každému zamestnancovi v októbri výplatnom termíne;

✓ Podpredsedníčka výboru UO **Ing. Ľ. Ďuďáková** sa spolu s ďalšími členkami OZ zúčastnila na školení k výkladu novelizovaného Zákonníka práce, ktoré sa uskutočnilo 15. 10. v nitrianskom Agroinštitúte;

✓ Na rokovaní s **Ing. I. Michrinovou**, riaditeľkou predaja zdravotného poistenia, sa odborári dohodli na bezplatnom zaočkovaní za-

Dekan Fakulty ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre oznamuje, že

● 8. novembra 2007 o 9.00 h v rokovacej miestnosti FEM bude **Ing. MARTIN MASTIK** obhajovať dizertačnú prácu na tému Alternatívne scenáre vývoja nezamestnanosti v regióne SR;

● 8. novembra 2007 o 11.00 h v rokovacej miestnosti FEM bude **Ing. MARTIN KONVALINA** obhajovať dizertačnú prácu na tému Využívanie účtovných informácií podnikmi ovplyvnených internacionalizáciou účtovníctva.

Dekan Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre oznamuje, že

● 12. novembra 2007 o 10.30 h v zasadacej miestnosti Katedry chémie FBP (pavilón CH, 1. posch.) bude **Ing. PAVOL TREBICHALSKÝ**, externý doktorand na KCH, obhajovať dizertačnú prácu na tému Herbicídny efekt vo vzťahu k biosyntéze polyamínov a jeho regulácia kvapalnými prípravkami s morforegulačnými účinkami v obilnách.

Dekan Mechanizačnej fakulty SPU v Nitre oznamuje, že 27. novembra 2007 o 9.00 h v zasadacej miestnosti D-MF (KMaS, 4. posch.) bude **Ing. MAREK ŠESTÁK**, doktorand na Katedre spoľahlivosti strojov, obhajovať dizertačnú prácu na tému Využitie štatistických metód v riadení kvality.

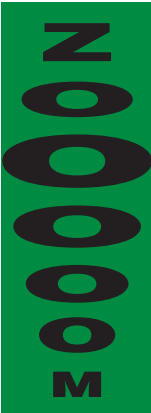
NEPREHLIADNITE

Lyžiarsky kurz na Solisku

Katedra telesnej výchovy a športu organizuje od 3. do 8. februára 2008 zimný pobyt – lyžiarsky kurz na Solisku – Štrbskom plese. Ubytovanie, stravovanie, vlastný autobus, 4 dni lyžovania na Solisku, denná rehabilitácia. Cena 5500 Sk. Informácie a prihlášky do 20. 11. 2007 u PaedDr. Dušana Danka, tel.: 0908 442 356.

Festival tekvic

Botanická záhrada SPU vás pozýva v utorok 30. októbra o 15. h do priestorov parku na „Tekvicatest“. Zoberte aj svoje ratolesti a oslávte posledné jesenné dni roka. Môžete súťažiť o najoriginálnejšiu masku, nájsť najviac tekvičiek a pri dobrom gulášu a vatry zažiť peknú chvíľu. Tešíme sa na vás!

Podarilo sa vám zachytiť nejakú veselú či kurióznú situáciu? Podelte sa o svoje fotoúlovky s čitateľmi Poľnohospodára a pošlite ich spolu s vtipným textom na našu mailovú adresu: redakcia@polnohospodar.sk. Autorov najlepších snímok odmeníme.

Regióny vstupujú do Európskej únie...

Foto: VLADIMÍR RATAJ

PRÁVE VYŠLI ...

SKRIPTÁ

K. Kalúz – Š. Rehák: Vodné hospodárstvo. Druhé prepracované vydanie, náklad 250 kusov, cena 122 Sk.

J. Jarábková: Vybrané kapitoly z cestovného ruchu. Prvé vydanie, náklad 400 kusov, cena 103 Sk.

J. Vrbová: Španielsky jazyk, 1. diel, základný stupeň. Piate nezmenené vydanie, náklad 150 kusov, cena 65 Sk.

MONOGRAFIA

J. Tomáš – O. Hronec a kol.: Poškodzovanie pôd a rastlín ľudskými činnosťami. Prvé vydanie, náklad 200 kusov, cena 99 Sk.

Udržateľný rozvoj alebo zlepšenie kvality života človeka

Provokuje a inšpiruje k úvahám o budúcnosti, ktorá závisí od toho, ako budeme schopní naučiť sa žiť v harmónii s prírodou a medzi sebou samými. Je zdrojom informácií a poučenia pre všetkých, ktorých zaujímajú globálne problémy udržateľného života na Zemi. Reč je o hodnotnej publikácii, učebnici, s názvom **Udržateľný rozvoj – Život v medziach únosnej kapacity biosféry**, ktorá sa do rúk čitateľov dostáva v týchto dňoch. Vydal ju autorský kolektív pod vedením prof. MILANA DEMA vo Vydavateľstve Slovenskej poľnohospodárskej univerzity. Ako sám hovorí, „s vierou, že kniha vyzve čitateľa k spoluúčasti na hľadaní, formulovaní a uskutočňovaní pozitívnych vízií, ktoré by nám pomohli začať 21. storočie s nádejou a miernym optimizmom“.

Rozsiahla, takmer 440-stranová publikácia, je rozdelená do ôsmich častí. V úvodnej sa autori zamerali na ciele, základnú charakteristiku i najviac akceptované definície trvalo udržateľného rozvoja. Zaujímavé sú formulácie významných osobností, napr. Chirasa, Turnera, Repetta, Bariera, ale aj slová Gándhího, že „Zem poskytuje dost na uspokojenie potrieb každého, ale nie dost na uspokojenie chamtivosti každého“. V ďalších častiach sa autori zamerávajú nad morálnym i politickým rozmerom udržateľného rozvoja, ako aj jeho ekologickými hľadiskami. Charakterizujú globálne problémy ľudstva, stav životného prostredia SR, jeho rizikové faktory. V súvislosti so starostlivosťou o životné prostredie v našej republike sa dočítame o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, o hodnotení a označovaní výrobkov, ako aj o ekonomike starostlivosti o ŽP či environmentálnej výchove a vzdelávaní v SR.

Časť publikácie je zameraná na princípy uplatňovania udržateľného rozvoja v poľno-

hospodárstve, lesnom a vodnom hospodárstve, hutníctve, strojárstve, energetike, doprave či odpadovom hospodárstve. Autori venujú pozornosť aj cestovnému ruchu, zohľadňujúcemu princípy udržateľného rozvoja a racionálnej výživy obyvateľstva.

RECENZIA

Záver knihy patrí konferenciám OSN, najvýznamnejším medzinárodným dokumentom a deklaráciám o životnom prostredí, ako aj právnym predpisom v oblasti environmentalistiky v SR a EÚ. Publikácia je pretkaná citáciami a vhodne doplnená obrázkami, grafmi a tabuľkami.

RENÁTA CHOSRAVIOVÁ

„Zem je živý systém a ako taký môže prežiť iba vtedy, keď dosiahne udržateľnú rovnováhu v rámci svojich rôznych subsystémov. Chceli sme prispieť k tomu, aby sme po rokoch nemuseli pociťvať horkosť z poznania, že sme sa usilovali o cieľ, ktorý bol vyspelým svetom opustený práve v čase, keď sme sa my vydávali na cestu k nemu.“

Autori

S PIETOU

Katedra mechaniky a strojnictva Mechanizačnej fakulty s hlbokým zármutkom oznamuje akademickej obci, že 15. októbra 2007 vo veku nedožitých 71 rokov náhle zomrel jej dlhoročný spolupracovník

doc. Ing. GUSTÁV RYBAN, PhD.

Narodil sa 27. novembra 1936 v Čeladniciach, okr. Topoľčany. Mladé roky

prežil v rodnej obci. Po ukončení Strednej priemyselnej školy v Bánovciach n/B. študoval na Mechanizačnej fakulte Vysokej školy zemédskej v Prahe, ktorú úspešne ukončil v roku 1961. Potom začal pracovať na VŠP v Nitre ako asistent na Katedre motorov a traktorov, neskôr ako odborný asistent na Katedre technickej mechaniky, dnešnej Katedre mechaniky a strojnictva. V roku 1990 bol vymenovaný za docenta pre odbor Technika a mechanizácia poľnohospodárskej a lesníckej výroby. Zabezpečoval výučbu predmetov konštrukcia traktorov, dielenská výučba, neskôr základy strojnictva, technologickosť konštrukcií a konštrukčné prvky strojov. Vo vedeckovýskumnej činnosti sa v úzkej spolupráci s praxou intenzívne zaoberal klznými ložiskami.

Doc. Ryban zastával aj viacero významných pracovných a spoločenských funkcií. V roku 2002 odišiel do dôchodku.

Svojím celoživotným dielom v oblasti pedagogickej, vedeckovýskumnej a publikačnej činnosti zanechal za sebou veľké duchovné bohatstvo. Jeho životným krédom bola pracovitosť, čestnosť, optimizmus a snaha pomôcť každému.

Všetci, jeho spolupracovníci aj študenti, budeme naňho spomínať ako na človeka, ktorý bol náročný voči sebe aj okoliu. Vždy sa snažil vytvárať dobrú pracovnú atmosféru a keď bolo treba, vedel povzbudiť mladších kolegov a študentov pri plnení každodenných povinností.

Zákerná náhla smrť ho vytrhla z kruhu jeho rodiny, príbuzných a známych. Posledná rozlúčka s doc. Gustávom Rybanom sa konala 18. 10. 2007 na miestnom cintoríne na Cabajskej ceste.

Češť jeho pamiatke!

Spolupracovníci, študenti a priatelia

Nitra centrom racketlonu

Z tenisového areálu sa stal športový komplex, v ktorom sú vytvorené veľmi dobré podmienky pre celoročný tréningový a súťažný proces v badmintone, stolnom tenise, squashi, tenise a kolkoch. Prvé štyri druhy športu sú súčasťou nového odvetvia zvaného racketlon. Založili ho vo Fínsku a Slovensko je už členom svetovej federácie. Nitriansky klub sa prihlásil do Slovenskej racketlonovej asociácie.

Športový komplex tvoria otvorené aj halové kurty a plnoautomatizovaná kolkáreň. Krytý bazén, fitnes a servis pre všetky športy s regeneráciou sa dokončujú. Sú vytvorené podmienky aj pre zdravotne postihnutých športovcov. Okrem súťaží registrovaných športovcov ponúka areál možnosť na rekreačný šport a turnaje pre rôzne inštitúcie a školy.

Informácie: Tenisový club SPU AX – Výstavništvo, Ďumbierska 2, Nitra. Tel.: 037 6533 681, 0903 394 046, 0918 668 416.

Doc. PhDr. ZDENKO BELAJ, CSc., prezident klubu

Súkromná jazyková škola Nadácie ASPEKT Akademická 4, NR (budova Agroinštitútu) **www.aspektnd.sk**
☎ 037/73 322 18, 0905/ 636 106
s 15-ročnou skúsenosťou v oblasti vzdelávania
PONUKA CALLAN METHOD
✓ angličtina 4 x rýchlejšie
✓ ukázkové hodiny ZDARMA
1- , 2-SEMESTRÁLNE KURZY
✓ 2 x 2 hod. / týždeň
INDIVIDUÁLNE KURZY SLOVENČINA PRE CUDZINCOV ZÁPISY
denne do 31.10.2007
prízemie, číslo dv.18, od 8.00-18.00 hod.
Akreditované zariadenie MS SR

ZO ŠPORTU

VOLEJBAL

VŠK PÚCHOV - VK Ekonom SPU NITRA 3:0 (17,21,21)

Hneď od úvodu sa domáci chopili iniciatívy na servise a kvalitným podaním zatlačili našich hráčov od siete, čo nám nedovoľovalo rozvíjať pestrejšiu kombináciu. V druhom sete sa vývoj zápasu trochu vyrovnal. Nitrania sa dostali do vedenia (20:21), potom si však body na svoju stranu pripisovali už len domáci, ktorí získali koncovku vo svoj prospech. V treťom sete sme sa o päť pokúšali získať náskok, viedli sme 4:6, no súper opäť zabil a obrátil skóre 8:7 vo svoj prospech. V koncovke bol stav 21:19 pre domáca a ten si umnou hrou udržali až dokonca zápasu.

VK Ekonom SPU Nitra – VK Slávia Svidník 3:0 (22,18,21)

Volejbalisti Nitry po dvoch prehratých zápasoch išli do súboja s odhodlaním preušíť neúspešnú minisériu, čo sa im dokonale podarilo. Prvý set bol spočiatku dosť vyrovnaný, vytvorili sme si menší náskok (8:6), ktorý sme s drobnými výkrymi dokázali udržať počas celého setu. V koncovke prvého setu sme sa dostali do vedenia 24:20, čo bolo rozhodujúce pre vývoj zápasu. Druhý set bol jednoznačne v našej réžii. Bodovali sme hlavne dobrou obranou na sieť a hoci súper dokázal v strednej pasáži vývoj trochu skorigovať, bolo to z jeho strany všetko. Naši hráči zapli na vyššie obrátky a vyhrali pomerom 24:18. Tretí set bol obmenou prvého. Vytvorili sme si náskok 19:8, ale priveľkým uspokojením sme takmer ponúkli hosťom návrat. Koncovka bola opäť dramatická, avšak s úspešným koncom pre náš tím, ktorý si tak zaknihoval svoje prvé tohtoročné víťazstvo.

Najviac bodov: M. Hukel (14), Valent (8), J. Hukel (8), Paška (8).

BASKETBAL

Úvod extraligy sa pre basketbalistov **Casta SPU Nitra** nevyvíja priaznivo. Doma prehrali s lídrom tabuľky **Chemsvitom Svit 71:76** (20:16, 21:20, 13:17, 17:23) a v dramatických zápasoch podľahli domácomu **Lučencu 87:77** (22:24, 23:17, 19:17, 23:19) a **Košiciam 85:77** (20:18, 19:24, 22:17, 24:18).

SÚDNOZNALECKÉ PREKLADY

PhDr. J. Jakabovičová, PhD., M.A.

(anglický a nemecký jazyk).

Kamenná 69, 949 01 Nitra.

Tel.: 037/7411 381, 0907 230 543